

YTTRANDEDatum
2021-10-26
Ert datum
2021-07-02Dnr
STY 2021–491
Er referens
Ju2021/02425Justitiedepartementet
Kriminalpolitiska enheten
ju.remissvar@regeringskansliet.se

Kommuner mot brott (SOU 2021:49)

Tullverket har granskat betänkandet mot bakgrund av myndighetens uppdrag och hur förslaget kan komma att påverka myndighetens verksamhet.

Att Tullverket ska förebygga och motverka brottslighet i samband med in- och utförsel av varor, samt samverka med andra myndigheter framgår av myndighetens instruktion. Ur ett allmänt brottsbekämpande perspektiv är Tullverket positivt till lagförslaget. Framförallt när det gäller möjligheten för myndigheten att kunna ingå överenskommelser om samverkan med landets kommuner i gränsnära områden i syfte att förebygga och motverka brottslighet i samband med in- och utförsel av varor.

Tullverkets samverkan i det brottsförebyggande arbetet

Tullverket samverkar brottsförebyggande på olika sätt nationellt och internationellt med olika aktörer. I det följande redovisas i huvudsak Tullverkets nationella brottsförebyggande samverkan med andra myndigheter och med näringslivet.

I sammanhanget kan även noteras att Tullverket i en skrivelse¹ till Justitiedepartementet daterad 2019-09-19, lämnat en redovisning om bl.a. förebyggande insatser utifrån ett regeringsbeslut² om uppföljning av det nationella brottsförebyggande programmet "Tillsammans mot brott".

I syfte att bekämpa organiserad brottslighet samverkar Tullverket med andra brottsbekämpande myndigheter som Polismyndigheten, Kustbevakningen, Skatteverket, Åklagarmyndigheten och Ekobrottsmyndigheten. Internt regleras den myndighetsgemensamma satsning mot organiserad brottslighet av ett internt styrdokument.

Tullverket samverkar även med näringslivet genom "Samverkan mot tullbrottslighet" (SMT). Ändamålet med SMT-verksamheten är att Tullverkets underrättelseavdelning ska skapa och upprätthålla kontakter genom frivilliga överenskommelser med utvalda företag inom olika branscher. Idag finns ca 350 st. SMT-överenskommelser samt ett antal kontaktnätverk med säkerhetsansvariga inom transportföretag, biluthyrningsföretag,

¹ Dnr STY 2019–228.

² Fi2019/0811/S3.

bevakningsföretag m.fl. Exempel på externa samverkansaktörer inom SMT är fritidsbåtshamnar, hamnvakter, transportörer, ombud, skeppsmäklare, importörer, kurirbolag, järnvägsoperatörer, lagerhotell, rederier, agenter, speditörer. Genom dessa kontakter får Tullverket information och tips som exempelvis kan användas vid bekämpning av tullbrottslighet och selektering i godsflödena för urval av kontroller och kontrollobjekt.

Tullverket deltar också i olika former av organiserad myndighetssamverkan som i det Nationella underrättelsecentret (NUC) och i ett antal regionala underrättelsecenter (RUC), samt genom att ha sambandsmän i Tyskland och i Europa. Underrättelsesamverkan sker även med nationella operativa avdelningen (NOA) inom Polismyndigheten. Gällande punktskatter finns samarbetsavtal mellan Tullverket, Ekobrottsmyndigheten och Skatteverket, med det gemensamma målet att bekämpa punktskattebrottslighet kopplad till tobaksvaror.

Tullverket samverkar även med andra aktörer när det gäller varor som alkohol, narkotika, dopning, tobak och spel om pengar (ANDTS). Regeringens förslag om en förnyad ANDTS strategi för 2021 – 2025 (som nu även omfattar spel om pengar) presenterades för riksdagen i juni i år men antogs inte. Ett nytt förslag bereds nu inom regeringskansliet.

Tullverkets samverkan inom uppbördsområdet sker på olika sätt, t.ex. genom samverkansmöten med olika myndigheter där en verksamhetsexpert eller en sakkunnig leder och samordnar mötet. De frågor som tas upp rör ofta nyheter, lagstiftning, trender, tolkningar, avvikelser m.m. Samverkan kan också ske genom utsedda kontaktpersoner hos Tullverket, och kontaktperson hos den myndigheten, t.ex. Skatteverket, där frågeställningar och kontakter i sakfrågor sker. En återkommande uppgift inom uppbördsavdelningen är att ha en dialog med olika branschorganisationer, genom att bl.a. inhämta deras behov, idéer eller synpunkter på olika förslag. Syftet med dessa dialoger är att effektivisera utvecklingen på tullområdet angående frågor om regelverk, tullhantering och it-system.

För närvarande pågår ett arbete inom Tullverket med att ta fram ett förslag till en *strategi för Tullverkets brottsförebyggande arbete*. Arbetet beräknas vara klart i början av 2022.

Tullverkets ställningstagande

Med hänsyn till behov och till Tullverkets resurser samt med beaktande av gällande bestämmelser om sekretess och dataskydd, är det av särskilt intresse för Tullverket att genom skriftliga överenskommelser kunna samverka med enskilda kommuner som har förbindelse med utlandet via post- och kurirflödet, internationella flygplatser och hamnar, samt med kommuner med gränsövergångar via broar och landsvägar. Tullverket värdesätter om kommunerna ges möjlighet att kunna samordna sig, för att på så sätt begränsa antalet kommuner som ingår överenskommelser om samverkan med de brottsbekämpande myndigheterna.

Ärendets handläggning

I detta ärende har generaltulldirektören Charlotte Svensson beslutat. Föredragande har varit verksjuristen Lisbeth Tjärnkvist. I den slutliga handläggningen har även överdirektören Fredrik Holmberg och rättschefen Karin Erlingsson deltagit.

TULLVERKET

Charlotte Svensson

Kopia till:

Finansdepartementet, S3

Tullverket

Verksledningsstaben

Kommunikationsavdelningen

Avdelningarna uppbörd, kontroll underrättelse och tullkriminalen